

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMÉNYEK DIJA:
milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
25 Lei.

GYERGYÓ

Szerkesztőség és kiadóhiva-
tal: Regele Ferdinand-ut 34
(Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
fogadunk el.

Telefon: 14.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel. Egyes szám ára 4 Lei.

Csikmegye székely lakosaihoz!

A Népszövetség Tanácsának Genfben ez évi január 29-én tartott ülésén a „Csiki Magánjavak” ügyének tárgyalása során Románia képviselője azon nyilatkozatot tette, hogy a kormány a petíció benyújtóival folytatott egyezkedési tárgyalásokat beszüntetni volt kénytelen, mert a peticionálók a kormány jóakarátát teljesíthetetlen követeléseikkel visszautasították. A román állam nevében világforum előtt elhangzott ezen nyilatkozat és azóta a román lapokban terjesztett valótlanságoknak egész sorozata mellőzhetetlen kötelességünkkel teszi, hogy mi, alulírottak, kik az összes egyezkedési tárgyalásokon a petíció aláíróinak megbízásából résztvettünk, megyénk székely lakosságának tudomására adjuk a valóságot az alábbiakban.

A Nemzetek Szövetsége előtt Genfben 1931. május 21-én a román állam képviselője kérte a „Csiki Magánjavak” tárgyalásának elhalasztását arra hivatkozással, hogy a petíció aláíróival egyezséget kísérel meg és bejelentette, hogy e célból már ki is nevezett a kormány hattagu bizottságot. A Népszövetség Tanácsa a kérésnek helyet adott és elnapolta a következő ülésszakra az ügy tárgyalását.

1931. június hó 19-ére Bukarestbe a külügyminisztérium az egyezségi tárgyalások megkezdésére meg is hívta a petíció aláíróit, kik közül az életben levők mind megjelentek Bartalis Ágoston és T. Nagy Imre kivételével, ki akkor már súlyos betegen feküdt. A hattagu állami bizottság a tanácskozást nagy meglepetésünkre azzal kezdte meg, hogy a petíció aláírói a „Csiki Magánjavak” képviselőjére nem jogosultak, mely vagyon különben sem volt a csiki székelység tulajdona. A bizottság semmiféle javaslatot nem tett a megegyezésre vonatkozólag, arra hivatkozva, hogy ilyen irányu felhatalmazást nem kapott. A peticionálók azon kijelentést tették, hogy a Népszövetség előtt az állam képviselője a petíció aláíróival való tárgyalások végett kért halasztást és így a vagyon képviselőjének kérdése e tárgyalások során nem képezheti vita tárgyát, továbbá, hogy a csiki székelység tulajdonjogára vonatkozó bizonyítékokat a Nemzetek Szövetségéhez benyújtott panaszban és az azt követő pótbeadványokban részletesen már kifejtették és ezért ezeknek újból való vitatása nem lehet az egyezségi tárgyalásoknak feladata, hanem csak ama feltételeknek és módzatoknak kölcsönös jóindulattal való keresése, melyek megegyezéshez vezethetnek. Egyidejűleg azon álláspontunknak adtunk kifejezést, hogy olyan megoldáshoz, mely megegyezés szerint visszaadás tárgyát képező javakra nézve is a csiki székelységet a tulajdonjogtól végleg megfosztaná és a vagyon előbbi rendeltetését megszüntetné, hozzá nem járulhatunk. Az állami bizottság erre közölte velünk, hogy a tanácskozásról a kormánylak jelentést tesz és további utasítást kér.

1931. augusztus 25-én a Nemzetek Szövetségének beadványban jelentettük a június 19-iki tanácskozás lefolyását és azon nézetünknek adtunk kifejezést, hogy a kormány részéről nincs komoly szándék megegyezés létrehozására, hanem csak az ügy elhúzása a célja.

1931. augusztus 29-ére, vagyis június 19-étől 60 nap mulva a külügyminisztérium ismét tanácskozásra hívta meg a petíció aláíróit, kik már előző alkalommal az állami bizottságnak bejelentették, hogy további tanácskozások ese-

tén azokon csupán aláírottak fognak résztvenni a „Csiki Magánjavak” képviselőjében. Az állami bizottság ekkor a megegyezésre vonatkozó javaslatait írásba foglalva, de aláírás nélkül átadta nekünk, mely javaslat a következőket tartalmazza: Az 1932. évben a román állam által elvett összes javak tulajdonjoga a magyar államot illette és az utódlás jogán a román állam vált azoknak tulajdonosává. Mégis a kormány nagylelkűségéből hajlandó arra, hogy az épületek azon rendeltetésre maradjanak, melyet jelenleg szolgálnak és az állam költségvetésébe felveszi ezen épületek fenntartási költségeit, valamint Csikmegye egész lakossága érdekében a megyei hivatalok és más hatóságok, valamint a meg nem jelölt iskolák és egyházak részére valamelyes összeget, 2. Csikmegyei bármely nemzetiségű tanulók segélyben való részesítésére az állam és megye költségvetésébe meg nem határozott összeget vétet fel és 3. a Magánjavak volt alkalmazottainak nyugdíjjogosultságát elismeri „a létező törvények értelmében”. Az állami bizottság felhívott e javaslatok elfogadására és a Nemzetek Szövetségéhez benyújtott panaszunk a visszavonására. Minthogy a csiki székely határhozrezred felosztása után a magyar király 1869-ben a „Csiki Magánjavak” néven ismert összvagyonot örökre tulajdonjoggal a csiki székelység jólétének előmozdítására adta vissza, és annak jövedelmei 1923-ig kizárólag ezen célra szolgáltak, — az erőszakkal elvett és békeidőben hivatalosan 105 millió 820 ezer aranykoronára becsült vagyon tulajdonjogáról le nem mondhattunk és az állami bizottság által tett javaslatot elfogadhatatlannak jelentettük ki, mely az elvett javakat az állam tulajdonául akarta elismertetni és a jövedelemnek is csak egy meg nem határozott részét segélyekre fordítani és azt sem kizárólag a csiki székely lakosság céljaira. Hivatkoztunk arra, hogy az erdőkből és legelőkől felénél többet az állam 98 százalékban román lakosságnak osztott ki és az állami rezervaképpen kezelt erdőkből potom árért többszáz millió lej értékű faanyagot adott át román egyházakozségeknak, román szövethozzatoknak, melyek nemcsak Csikmegyéből, hanem Erdély és a Regát számos községéből jelentkeztek, továbbá az egész ország különböző részeiből tizezrével kérelmező magánosoknak, kik kivétel nélkül román származásnak voltak s mindezek felbecsülhetetlen értékű nemzeti ajándékot kaptak a minden ellenérték nélkül elkobzott székely vagyontól. Az erdők kihasználása során az állami felügyelet hiánya miatt a visszaéléseknek és tolvajlásoknak olyan sorozata vált lehetővé, mely mérhetetlen károkat idézett elő és amelyhez hasonló sehol a világon meg nem engedtetett volna. Mindezeket tudva soha jóvá nem tehető bünt követtünk volna el, ha elfogadjuk azt a javaslatot, mely a még megmaradt vagyonra nézve is a csiki székelység tulajdonjogáról való lemondást jelentette volna. Az állami bizottság a mi válaszuk után közölte velünk, hogy a kormánytól újabb utasítást kér.

1931. augusztus 31-én kelt beadványunkban a Nemzetek Szövetségének jelentettük, hogy az augusztus 29-én tartott tanácskozás nem vezethetett megegyezésre, arra kilátás sincsen és az ügy tárgyalásának ujra való kitűzését kérjük.

A Nemzetek Szövetsége 1931. szeptember 4-ére ügyünket ismét tárgyalásra tűzte ki, melyen a román állam képviselője az egyezkedési tárgyalások folytatására ismét halasztást kért, mely kérése teljesítést nyert.

1931. október 10-ére a külügyminisztérium

ujból Bukarestbe hívta meg az alulírottakat. Az állami bizottság ekkor azon álláspontjának adott kifejezést, hogy a tulajdonjog és a vagyon előbbi rendeltetésének visszaállítása tekintetében általunk az előző tanácskozások során megjelölt igényekre addig nem nyilatkozik, míg nincs tisztában azzal, hogy mit kellene az állam visszaadjon az elvett vagyontól. Tudunkra adta, hogy az egyezkedési tárgyalások folytatását céltalannak látja, ha a részletes tárgyalások rendjén előbb nem tájékozik arról, hogy a vagyontól mit igényelünk vissza. Erre azt a választ adtuk, hogy hajlandók vagyunk a részletes tárgyalásokra is, de hangoztattuk, hogy végleges egyezséget nem köthetünk a csiki székelység tulajdonjogának elismerése, a vagyon előbbi rendeltetésének fenntartása, jogérvényes alapszabályok és a vagyon jogi személyiségének biztosítása nélkül, még ha a visszaadás tárgyát képező javak tekintetében meg is állapodhatnánk. Kértük, hogy a részletes tárgyalások előkészítése és követeléseinknek szabatos megjelölhetése céljából adassanak át nekünk betekintésre az 1923. évben lefoglalt okmány- és irattárból az erdészeti üzemtérvek és térképek, továbbá a befolyt jövedelemről és a fekvő vagyon kiosztásáról szóló kimutatások és egyéb okmányok. Az állami bizottság elhatározta a részletes tárgyalások megkezdése végett új hatánap kitűzését és magáévá tette azon javaslatunkat, hogy az egyezség meghiusulása esetére fenntartjuk összes igényünket és álláspontunkat, melyeket a Népszövetséghez már előtártunk és hogy ezen forum előtt fel nem használhatók a részletes tárgyalások során részünkről teendő egyezségi ajánlatok a panaszunkban foglalt igények ellen.

Az állami bizottság kiküldöttjei november 4-ére Brassóba a prefektura helyiségébe tűzte ki az újabb tanácskozásokat, melynek során ismét az állam tulajdonjogának elismerését kívánták, amit semmi esetre sem teljesíthettünk. A bizottság felhívására azután a megegyezés lehetővé tétele érdekében az épületekre, pénzalapokra, birtokokra és egyéb vagyonra vonatkozóan általánosságban előterjesztést tettünk. Az állami bizottság ekkor arra hívott fel, hogy az 1923. évben az állam által átvett javakról készített leltár alapján az abban foglalt vagyon tárgyakra külön-külön soroljuk fel kívánságainkat és azoknak előtárására Brassóba 1931. november 12-ét tűzte ki hatánapul.

Alulírottak az 1923. évi átvételi leltár alapulvétele mellett részletes tervezetet dolgoztak ki, mely az esetleges egyezségekre vonatkozó minden igényt magában foglalt és kiterjedt ama összes kérdések megoldására is, melyek egyezség esetére szabályozást kell nyerjenek, mint pl. az állami főfelügyeleti jog gyakorlásának módja, a vagyon ideiglenes képviselői szerveinek létesítése, a visszaadás tárgyát képező és nem képező birtokok telekkönyvi megosztása, a visszaadás tárgyát képező beékelte erdőrészek kicserélése, a visszaigényelt erdők kihasználásához szükséges rakodótelepek és vízhasználati jogositványok biztosítása, a visszaadandó vagyon átruházási illeték alól való mentesítése, a kártalanítások szabályozása stb.

1931. november 12-én Brassóban az állami bizottság előtt ama kidolgozott tervezet alapján részletesen előtártuk a leltár figyelembevételével mindazon igényünket, melyeket megegyezés létrehozására elfogadhatóknak tartottunk, bár az állami bizottság a kért okmányok betekintésére lefektetést nem nyújtott. Visszaadni kértük az épületeket, az elvett pénzalapokat, az

azóta bérek és erdőeladások stb. címen befolyt jövedelmeket, továbbá méltányos kártalanítást kértünk a Csíkszeredában eladott és kiosztott belsőségeikért. Az erdőkre és legelőkre vonatkozóan eladtuk, hogy két egymástól távol eső testben fekszenek: 1. Az Uz-völgyében 8535 kat. hold, mely területéről az erdő már régebbi letarlatott és 2. a megye északi határán kb. 54.515 kat. hold, mely utóbbi birtoktestből mintegy 27.740 kat. holdat számos különálló testben az állam már kiosztott Bélbor, Holló, Tölgyes és Békás községek részére és ezen kiosztott erdők és legelők teszik az összes vagyonnak legértékesebb részét. Ezen a birtok közelében fekvő községek részére kiosztott erdők és legelők viszálykötéséről az állam által nyújtandó méltányos kártalanítás ellenében lemondani a meg egyezés lehetővé tétele érdekében hajlandóknak nyilatkoztunk, ugyancsak ugyanezen községbeli lakosok részére házhelyek címén kiadott belsőségekről is, miután azoknak természetben való visszaadása már alig volna lehetséges és ha mégis erre kényszeríthetők volnának, védtelenül ki volnának szolgáltatva ama megtámadtatásoknak, melyeket a román lakosságú községek birtoklásunk ellen elkövetnének, mint ezt Békás teljesen román község lakói 1930. május havában Karcfalva és Jenőfalva közös birtokosságainak legelői erőszakos elfoglalásával tették és amely jogtalanság eddig megtorlás és orvoslás nélkül maradt. A jogbiztonságnak ez a megdöbbentő hiánya minket a létező állapotok számbavételére és az említett lemondásra készítetett, bár tudjuk azt, hogy a karánsebesi volt határőrök utódai 251 ezer kat. hold erdőt és legelőt, a naszói volt román határőrök utódai pedig 272 ezer kat. hold hasonló birtokot, mint kizárólagos tulajdonukat a magyar uralom alatt sértetlenül birtokoltak és ezen félmillió kat. holdat meghaladó román vagyont az agrárreform során sem érte semmiféle megcsonkítás. Visszaadni kértük azonban azon erdőket, melyeket az azoktól messze távol fekvő községek kaptak. Vasláb község is pl., melynek 94%-ban román lakossága van, értékes erdőhöz jutott, bár attól 100 kilométert meghaladó távolságra fekszik és az erdélyi agrártörvény szerint 10 kilométeren túl fekvő község kisajátítási ár ellenében sem tarthat igényt erdőre. Ezen kívül az állami rezervaképpen kezelt területeknek a letarolt erdők értékének megtérítése mellett visszaadását követeltük.

Az állami bizottság ezen részünkről tett egyezségi ajánlatot nem fogadta el és a csíki székely volt határőrök utódainak tulajdonánál semmiféle vagyontárgyat, sem épületeket, sem az 1923-ban elvett vagy azóta befolyt készpénzeket, sem erdő- és legelőbirtokot, sem pedig semmiféle kártalanítást visszaadásra, illetve megtérítésre fel nem ajánlott, hanem az állam tulajdonjogát hangoztatta és azon ígéreteket ismételte, melyeket az augusztus 28-iki tanácskozáson tett és amelyeket november 12-iki tárgyalás során részben megváltoztatott. Együttal azon véleményének adott kifejezést, hogy az állam meg egyezés esetén sem vállalna semmiféle kármegtérítést, legfennebb átengedné az erre vonatkozó kártérítési követelést azokkal szemben, akik azt elkövették. Minthogy pedig ezek az országból vagy megszöktek, vagy vagyontalanokká váltak, nyilvánvaló, hogy a kártérítési követelés átengedése semmiféle vagyoni értéket nem jelentene.

Az állami bizottság a tanácskozásokat azal zárta le, hogy nincs utasítása azon álláspont megváltoztatására, melynek előttünk kifejezést adott.

Alulírottak múlt év december 17-én kelt beadványban a Nemzetek Szövetségéhez az október 10., november 4 és 12-ik napjain folyt egyezkedési tárgyalásokról és arról, hogy azóta azok folytatására meghívást nem kaptunk, jelentést tettünk.

A „Curentul” című bukaresti lap ezévi február 11-iki számában azt a hírt terjesztette, hogy Titulescu londoni román követ és Rosenthal bukaresti állami ügyvéd a román állam nevében 3 milliárd lejt ajánlott fel a „Csíki Magánjavak” kártalanítása fejében dr. Pál Gábor csíkmegyei képviselő előtt, ki azonban 15 milliárd lejt követelt. Ez a közlés teljesen valótlan.

Pál Gábor soha nem tárgyalt az említettekkel és így semmiféle kártérítést fel sem ajánlhattak. Megdöbbenéssel kell megállapítanunk, hogy a közvélemény megtévesztését szolgáló ilyen hírlapi közlés a kormány részéről cáfolatot nem nyert és hogy román lapokban a „Csíki Magánjavak” ügyére vonatkozóan hosszú idők óta olyan cikkek sorozata jelent meg, melyek a való tényekkel teljes ellentétben állanak.

Mellőzhetetlen kötelességünknek tartottuk, hogy mindezeket mi, kik együtt az összes tárgyalásokon résztvettünk, Csíkmegye székely lakosságának tudomására hoztuk, melynek közös vagyona visszaszerzése érdekében világforumhoz folyamodni kénytelenek voltunk. A kormány által kezdeményezett egyezkedési tárgyalások

során lelkiismeretünk arra kötelezett, hogy a vagyoni védelmében úgy járjunk el, mint ahogy tettük. E vagyont a kormány elveheti erőszakkal és megtarthatja továbbra is, mert hatalmában áll, de arra sohasem vehet rá minket, hogy a csíki székelység nevében a vagyoni tulajdonjogáról és rendeltetéséről egészen lemondjunk és a vagyoni eldobással elkövetett súlyos jogtalanságot ezen lemondással minden időkre megváltoztathatatlanná tegyük.

Mercurea-Ciuc—Csíkszereda, 1932. márc. 1.

Dr. Györgypál Domokos

a „Csíki Magánjavak” igazgatótanácsának elnöke.

Dr. László Dezső

a „Csíki Magánjavak” igazgatótanácsának tagja.

Dr. Pál Gábor

csíkmegyei orsz. képviselő.

Gyilkostói rovat.

A Gyilkostó az erdélyi magyar sajtó tükrében.

Lapunk hasábjain minden Gyilkostóval kapcsolatos eseményt rögzíteni szoktunk, hogy városunk jövő fejlődésének ezt a legbiztosabb zálogát állandóan felszinen tartjuk. Bizonyára nem lesz érdektelen a Gyilkostó hívei előtt, ha röviden vázoljuk az erdélyi magyar sajtó megnyilatkozásait például az utóbbi két hónapban a Gyilkostóval kapcsolatban.

Az Ellenzék.

A Gyilkostón rendezett 10 napos műkorsolyatréning kapcsán két hatalmas cikket is hozott a kolozsvári Ellenzék. Többek között ezeket írta: „A téli sport erdélyi kiéhezett híveinek most végre egy olyan kezdeményezéséről számolhatunk be, mely talán megindítója és alapja lehet egy ideális téli sportközpont kialakulásának is. A K.K.E., M.S.E. és Gy.S.E. műkorsolyázói a festői szépségű Gyilkostó jegén 10 napos treninget tartanak.

Valószínű, hogy a téli sportok pionérait nemsokára a hívők száza fogják követni ide s ki tudja, vajjon nem egy egészséges kereseti lehetőségre eszméltetik rá a hóban és hidegben duskáló Gyergyót az ötletes kezdeményezők.”

Az Ellenzék második nagy cikke már a megtörtént Gyilkostói kirándulásról számol be őszinte elragadtatás hangján.

A Keleti Ujság.

A Gyilkostó jégpályáján tartott 10 napos trening kapcsán folyó évi 4. számában többek között ezeket írja a Keleti Ujság: „A szorosan vett sportszempontoknál még sokkal fontosabb a trening propagandaértéke a Gyilkostó csodálatos vidéke számára, mely minden szépsége mellett is ma ugyiszólván még ismeretlen terület Erdély turistáinak jelentékeny része előtt. Pedig páratlan természeti csodái, egyszerű levegője és téli sportok céljaira igen alkalmas volta valósággal predesztinálja arra, hogy télen-nyáron látogatott üdülőhelyé nőjje ki magát. Ebből a szempontból az ország korszakbajnokainak látogatása a Gyilkostónál döntő jelentőségű kezdeményező lépés.

A tiznapos trening és az azt követő verseny megrendezése érdekében a Gyergyói Sport Egylet jégszakosztályi elnökének, dr. Csiky Jánosnak, aki máskülönb a Gyilkostó propagálásának egyik legaktívabb dolgozó híve, fáradságos munkájáért minden elismerést megérdemel.”

Az Erdélyi Lapok.

„Ez évben látott első ízben a Gyilkostó félméteres jege hátán művészi köröket szántó, graciózan tovasuhanó, boszorkányosan ügyes korszakozókat, kik a ragyogó nap ultraviolet sugarai alatt, fenyvesektől lehelt ózonban szentelték az élet rabságából kimentett néhány napjukat a sport vidám és hasznos örömeinek.

Az Európaszerte megenyhült időjárás ellenére sem kellett a treninget megszakítani, mert a hegyeken ülő hatalmas hótakaró állandóan fagypontra tartotta a tó jegének tükrét akkor is, amikor az ország valamennyi jégpályája víz alatt állott.” Majd tovább:

„Gyergyó kereset nélkül maradt népe bizakodva hiszi, hogy a bátortalanul, félve, ma még fénygerendákból összerótt házacskák he-

lyén egyszer majd alpesi méretű üdülők, tüdőgondozók, panziók, sporttelepek, fürdők, napozók fognak emelkedni s az azokban lakók örömen át jólét költözik újra a gyergyói székely portákra is.”

A Székelység.

Az Udvarhelyen megjelenő Székelység nagy figyelmet érdemlő cikkéből az alábbiakat ragadjuk ki: „Aki a gyilkostói feledhetetlen emlékü kiránduláson résztvettek, azok nemigen kívánnak külön környezetet, mint amilyenben részük volt ott. Hiába, olyan filmszerű sziklaspárti hátterek, amilyeneket a tó környéke nyújtott, itt a közelben nem lehet találni. Bizony egész a Mésző Alpok tavaiig kellene mennünk hasonlókért. A fáradhatatlan dr. Csiky János megmutatta a példáját az ügyesen szervezett munkának.”

A kolozsvári Magyar Nép, az aradi Vasárnap s egyéb sajtómegnyilatkozásokat jövő számunkban hozzuk.

Vegye zsilétéit Márk Istvánnál
4, 6, 8, 10, 14 és 15 lejért.

Dus választék! Elsőrangú márkák!

A vízhiány.

A Gyergyónak egy előbbi számában felhívtuk a városi mérnök ur figyelmét arra a körülményre, hogy a Gyilkostó, régi Csere-utcában a lefolyó kis patak előntéssel fenyegette az utakat és az udvarokat. Most ismételtén rá kell mutatnunk egy még nagyobb bajra, amely a fentnevezett utca lakóit fenyegeti.

Annak idején intézkedés történt a patak árának kijelölését illetőleg, mindenki vagy saját maga, vagy fizetett napszámmal elvégezte a jelölést, amikor készen volt, megjött a víz, de már az első éjszaka befagyott, a vizet elzárták s ma nemcsak a városnak ez a része van víz nélkül, hanem Szárhegynek az a része is, amely e kis patakban látta el magát vízzel.

Ismerve azt a körülményt, hogy általában a kutak vizét a talajviz táplálja e vidéken, az a szerencsétlenség is bekövetkezett, hogy a patak vizének elzárása maga után vonta a kutak vizének teljes elapadását s így nemcsak a privátházak, hanem a nyilvános helyiségek teljesen víz nélkül vannak. Így a lakosság kénytelen a saját állatainak vízzel való ellátására a Békényig menni, ivóvizért pedig hol a Csíki-kertbe, hol pedig messzebbeső kutakat kell felkeressen és vizet kérjen.

Ez még mind megy valahogy, de történjen egy tűz, összedugott kézzel kell nézni, hogy mindent elpusztítson. A természet munkáját nem szabad megakadályozni. Amíg a mérnöki tudomány és az utász mesterség nem korlátozták a patak folyását, addig semmi baj nem volt, de ma-holnap oda jutunk, hogy Szaharának egy oázisa köré kell letelepednünk, hogy vizet kapjunk.

Kérünk tehát sürgős intézkedést, mert esetleges veszedelem okozta károkért az illetékes közegek fognak felelőségre vonatni.

(Beküldetett.)

Nevető főhadnagy- Varázskeringő.

A temetkezési segélyosztály közgyűlése.

A Gyergyószentmiklósi Ipartestület temetkezési segélyosztálya múlt vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését az Ipartestület nagytermében.

A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és elfogadása után Novák Béla, a segélyosztály fíradhatatlan ügyvezető elnöke ol- vasta fel jelentését az elmúlt év ügymenetéről. A jelentésből megtudtuk, hogy a rossz gazdasági viszonyok mellett is kellő eredményt ért el a segélyosztály, amennyiben úgy anyagilag, mint a tagok számában is gyarapodást tüntet- het fel. Felemlíti, hogy a segélyosztály négy- éves fennállása alatt egynegyedmillió temetke- zési segélyt fizetett ki, minden egyes esetben azonnal, az alapszabályszerű bejelentés vételekor.

Magdu Roland titkári jelentése szerint az elmúlt évben az igazgatóság hat ülést tar- tott és ezeken a folyó ügyeken kívül 19 külön- böző ügyet intézett el.

Dr. Józsa Andor fb. elnök bejelenti, hogy a felügyelőbizottság a pénztárt, valamint az ügymenetet megvizsgálta és azt teljesen rend- ben találta. Említést tett a hátrálékok nagy ösz- szegéről és ajánlja, hogy az igazgatóság ezek behajtására szigorubb intézkedést tegyen.

Majd Berkovits Lázár előterjeszti pénz- tári jelentését, melyből megtudjuk, hogy az el- múlt évben 206.842 lej bevétellel szemben 135 ezer 216 lej kiadás szerepel és így 71.626 lej egyenleg mutatkozik. A tagok száma 591, hát- rálékos díjak összege 80.655 lej.

A közgyűlés az összes jelentéseket helyes- lően tudomásul vette.

A jelentések után tárgysorozat rendjén Berkovits Lázár pénztárnok lemondása került tárgyalásra.

Sándory Mihály elnök köszönetét fe- jezve ki Berkovits pénztárnok eddigi páratlan pontosságú, lelkiismeretes működéséért, kiemeli a pénztárnoki állás fontosságát, kivált a mai gazdasági viszonyok között, mikor a tagdíjakat nem lehet takarékpénztárban kezelni, mivel a temetkezési segélyek kifizetése nem tür halasz- tást. Elismeri, hogy a pénztárnoki állás a se- gélyegylet szervezetének legizmosabb oszlopát képezi és a közgyűlés nevében is kéri a pénz- tárnokot elhatározásának megváltoztatására an- nál is inkább, mert a segélyegylet tagjainak bizalma is benne összpontosul. Közgyűlés az elnök kérését a pénztárnok lelkes éljenzésével támogatja.

Elnök felszólalása után Novák Béla ügy- vezető elnök és Csiby János ipartestületi el- nök is kéri a pénztárnokot tisztségének meg- tartására, mire

Berkovits Lázár meghatott szavakban ki- jelenti, hogy lemondását aggkorára való tekin- tetből adta be, de enged az általánosn meg- nyilvánult óhajnak és mindaddig kész állásá- ban az eddigi hűséggel tovább működni, míg a segélyosztály megfelelő utódot talál.

A közgyűlés a pénztárnok kijelentését meg- megújuló éljenzéssel honorálta, mire a közgyű- lés véget ért.

HIREK.

— A Ref. Nőszövetség vasárnap (6-án) d. u. fél öt órai kezdettel a ref. templomban változatos programmal vallásos délutánt rendez. Az érdeklődőket ezuton hívja meg a

Ref. Nőszövetség Vezetősége.

— Halálozás. Boor Hanna, a gyergyószent- miklósi társadalom ismert és köztiszteletben ál- lott tagja, f. hó 2-án, 76 éves korában meghalt. Az elhunyt a háboru előtti időben élénk részt vett Gyergyószentmiklós társadalmi életében és az akkori műkedvelőtársaság előkelő és sokat szereplő tagja volt. Temetése f. hó 4-én volt intelligens közönség részvételével. Nyugodjék csendesen!

— A gyergyóújfalvi rablógyilkos merény- lethez. Múlt számunkban hirt adtunk arról az alávaló rablógyilkossági kísérletről, melyet Gyer- gyóújfalú köztisztletben és szeretetben álló plebánosa, Gáspár János esperes ellen munka- kerülő, dologtalan iparossegédek elkövettek.

A kiállott izgalmak Gáspár János esperes idegeit annyira megviselték, hogy be sem várva nyugdíjaztatását, a napokban szülővárosába, Székelyudvarhelyre távozott. Gáspár János 24 éven át állott az újfalvi r. kath. egyház élén és ez idő alatt nagy tehetségével hivei jólété- nek emelésére, előhaladására fáradhatatlanul és önzetlenül munkálkodott. Hiszen a pár hónap előtt felszentelt kulturház létesítése is az ő ki- tartó buzgóságának köszönheti létét. Kiváló lelki- pásztoruk távozása miatt hivei vigasztalhatat- lanok; sőt attól is félnek, hogy az alávaló rab- lőtámadás miatt interdiktummal fogják sujtani a község lakosságát.

Mint már említettük, Gál Máté és Tatár János merénylőket már a merénylet után letar- toztatta a csendőrség. Másnap Biró András gyergyószentmiklósi cipészsegédet is letartóztat- ták, aki — úgy látszik — a merénylet értelmi szerzője volt.

A rablók ügyében a csikszeredai ügyész- ség elrendelte Oláh János, Gál Márton, Tatár János és Biró Andrásnak előzetes vizsgálati fogságát. Bartalis András, egy jómódu székely birtokos fia, ki napokig bujkált, önként jelent- kezett. Elmondta, hogy eddig a havasi erdők- ben bujkált, de az éhség és az éjszakai borzal- mas hideg és a vadállatoktól való félelem kény- szerítették a jelentkezésre. A csendőrség letar- toztatta és átkísérte a csikszeredai ügyészségre.

— A Székelység februári száma megjelent. Főbb cikkei: Robinzoni gazdálkodásunk, Zaj- zoni Rab István, Székelyek a románok történe- tében, Likas kövek: Bányai János szakavatott tollából. A Gyilkostól mellett kiemelkedő 1676 méter magas Likastetőt is érdekes új meg- világításban tárgyalja. Vámszer Géza a csiki szőnyegek festőanyagáról értekezik. Intézmé- nyeinkről beszámoló, testedzés, székely néprajz, székelyföldi kutatások, székely irodalom, székely szótár, lapszemle, lármafa, stb. egészítik ki a nivós, tartalmas havi folyóirat kereteit. Minden székely ember támogatására érdemes a jól szer- kesztett izig-vérig székely folyóirat.

Nevető főhadnagy- Varázskeringő.

Az URANIA mozgó hirei.

3 arany nap:

Február 5-én, 6-án, 7-én,
szombaton, vasárnap és
hétfőn

Nevető főhad- nagy

Világszenzáció!

3 brilláns név:

Lubitsch rendezése,

Strausz muzsikája,

Chavilier alakítása.

9-én és 10-én, szerdán és csütörtökön

A pokol pilótái.

Csodálatos, páratlanul izgalmas háborus-repülés filmszenzáció. Soha nem látott repülő-bravurok. Főszerepben: **Gary Cooper** (Orgonavirágzás) és **Fay Wray**.

— A biatorbágyi merénylet megőrült börtönében. A bécsi ügyészségi fogház egyik emeleti helyiségéből napok óta állatias ordítózások hallatszanak ki. A kiáltások Matuska, a biatorbágyi és jüteborgi vasuti merénylet cellájából érkeznek. A tömeggyilkos napok óta exaltáltan viselkedik. Nem lehet tudni, szimulálja-e az őrültséget, vagy tényleg megőrült-e. Már sétálni sem viszik, mert sétaközben rátámad őreire, körmeivel marcangolja arcukat. Cellájában éjjelenként iszonyatosan tombol, fejét falba vágja. Már eddig is oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy többször át kellett szállítani a rabkórházba. Matuska rohamai naponta ismétlődnek, éjjel pedig olyan erővel nyilvánulnak meg, melyek azt a látszatot keltik, hogy a bestiális tömeggyilkos már elnyerte büntetését, mielőtt bírái elé került volna.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei. A Kamarák Szövetségének értesítése alapján közöljük az érdekelt terménykereskedőkkel, hogy a görög kormány meghosszabbította határidő nélkül a tengeri vámmentes bevitelét.

A Banca Agricolă pedig megbízást kapott a kormánytól több ezer tonna tengeri vásárlására.

Olaszországban, Bologna városában folyó év június 15-től július 15-ig nemzetközi kiállítás lesz kenyérgyártó és konyhafelszereléshez tartozó különféle sütőgépekről és ezek tartozékairól.

Terményexportőrök figyelmét felhívjuk, hogy az „Uniunea exportatorilor de cereale din România” București Str. Bursei No. 2. (Romániai termény exportőrök szövetségébe) folyó év március 15-ig még be lehet iratkozni, ez az utolsó terminus; ezen határidő után mindazok, kik nem tagjai a szövetségnek, 2500 lej exporttaxát fizetnek minden terményexport-vagon után. Bővebb felvilágosítást a kamara titkári hivatala ad.

Vegye zsileteit Márk Istvánnál 4, 6, 8, 10, 14 és 15 lejért.

Dus választék! Elsőrangú márkák!

* **Veszek** jókarban levő használt **gyermek-kocsit**. Ajánlatot Márk István könyvkereskedésébe kérek.

* Tíz éve fennálló, jóforgalmu **vegyeskereskedés** helyben, elutazás miatt, áruértékben eladó. Bővebbet: Márk könyvkereskedésében.

3-1
* Gyergyószentmiklóson, a Rákóczi utca 16. sz. a., az adóhivatallal szemben kiadó 2 szoba, konyha, kamara, pince, gazdasági épülettel együtt. Esetleg eladó is. Butorozott szoba is van.

Ugyanott eladó szalongoarnitúra, ingaóra és ebédlasztal.

* A főtéren egy kényelmes két vagy három szobás lakás, hozzátartozó mellékhelyiségekkel kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3-3

Rejtvények.

Jelige: Fejtörő az elme sportja.

Számrejtvény.

- I. Sz. D.
- 37, 8, 39, 40. A kisgyermek a szeretetét ezzel fejezi ki
- 50, 46, 26. 11. Kis leánykák játékszere
- 10, 35, 47, 45, 48, 15, 51, 44. A kardnak is van
- 4, 7, 20, 44, 20, 48. 1. A szorgalom elöntéte
- 29, 11, 23, 25, 30. Leánynév
- 1, 2, 5, 33, 44. 2. 50. Világító eszköz
- 26, 16, 1, 22, 20. Van ilyen kérdés
- 49, 9, 38, 3, 1, 20, 43. 1. Sokembernek nem jut ebből
- 19, 47, 6, 28, 20, 16, 40. Gyógyít másképpen
- 35, 17, 18, 4, 51. Török nő illatszere
- 32, 4, 31, 22. Egyedülálló
- 12, 24, 34, 27, 14, 20. Ez csak borral tele jó

37, 42, 41, 47. Hasznos háziállat
36, 13, 4, 16, 40. 2. Férfinév.
1-51. Fráter Loránd egyik dala.

Számtan rejtvény.

II.

Beküldte: Lackó Elek, Remete.

Egy 20 tagú társaságnak, nők, férfiak és gyermekek, egy hidon kellett áthaladniuk. A hid használatáért a férfiak fizettek személyenként 4 lejt, a nők $\frac{1}{2}$ lejt, a gyermekek $\frac{1}{4}$ lejt. Összesen fizettek 20 lejt. Kérdés, hány férfi, nő és gyermek haladt át a hidon.

A 9. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

Számrejtvény: I. Állj elő vén Márkus vedd le süveged.

Betűrejtvény: II. Ember tervez, Isten végez, III. Betegség után halál, IV. Dobpergés, V. Történelem, VI. Tiszteletes.

Részben helyesen fejtették meg: Székely Erzsébet, Biró Béla, Rubin Ilonka, Gyergyó.

Borszéki Közbirtokosság Elnöksége Ditrău.

Szám: 32/1932.

Meghívó.

A Borszéki Közbirtokosság Szárhegyen, a szárhegyi közbirtokosság Székháza nagytermében 1932. évi március 30-án d. u. 2 órai kezdettel rendes

közgyűlést

tart, melyre az érdekelt birtokosokat tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Az 1931. évi számadások előterjesztése.
3. A Bánffy havasi tábla árverési eredményének bejelentése és jóváhagyása.
4. A Borszék körüli 25 hold erdő árverési eredményének bejelentése és jóváhagyása.
5. A borszéki állandó megbízott állásának betöltésére határozat.
6. Dr. Tódor János és Oláh János villatelek iránti kérése.
7. Alapszabály módosítás.
8. Alapszabályszerű indítványok.

Ditrău, 1932. évi február hó 29-én.

Czimbalmos,

b. jegyző.

Csiby Tamás,

b. elnök.

Nevető főhadnagy.

Varázskeringő.

Csikvármegye Gyergyóvidékének Gazdasági Egyesülete.

Szám: 7/1932.

Meghívó.

A Csikvármegye Gyergyóvidékének Gazdasági Egyesülete 1932. évi március 13. (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja rendes évi

közgyűlést

a Városháza nagytermében, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
3. Titkári beszámoló 1931. évről.
4. Pénztáros beszámolója az 1931. évről.
5. Szertáros beszámolója 1931. évről.
6. Könyvtáros beszámolója.
7. Az alapszabályok 22. § értelmében az ig.-választmány felmentése és az új ig.-választmány megválasztása.
8. Ügyészi jelentés a jogi-személyiség elismertetése ügyében.
9. Indítványok.

Gheorgheni (Gyergyószentmiklós), 1932. március 3.

Elnök:

Titkár:

Dr. Makkay Domokos.

Puskás István.

Vegye zsileteit Márk Istvánnál

4, 6, 8, 10, 14 és 15 lejért.

Dus választék! Elsőrangú márkák!

Csak 40 lej egy hónapban

és a legjobb könyveket olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi

40

kölcsönkönyvtárába

Str. Reg. Ferdinand 15. Telefon 15.

Raktáron állandóan és megrendelés szerint kapható részletfizetésre is kül- és belföldi **márványokban**, valamint szürke és rózsaszínű **trachit siremlékek** és **sirszegélyek**, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelűig.

Szakszerű betüvésés bármely nyelven és héberben is

Barabás Gergely kőfaragómesternél

Lázarea jud. Ciuc (Szarhegy).

3

Vállalok bármilyen **épület** és **kriptaépítéseket** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Munkáimért írásbeli jótállással.

Szíves megkeresésre árajánlással, tervezéssel készséggel szolgálom.